

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 3.8.2009
KOM(2009) 411 wersja ostateczna

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie podpisania umowy między Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką
Brazylii dotyczącej pewnych aspektów przewozów lotniczych**

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- **Podstawa i cele wniosku**

W następstwie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości w tzw. sprawach o „otwartym niebie”, w dniu 5 czerwca 2003 r. Rada udzieliła Komisji mandatu na rozpoczęcie negocjacji z krajami trzecimi w sprawie zastąpienia niektórych postanowień obowiązujących umów umową wspólnotową¹ („mandat horyzontalny”). Celem tych umów jest stworzenie wszystkim przewoźnikom lotniczym z UE wolnego od dyskryminacji dostępu do tras między Wspólnotą a krajami trzecimi oraz zapewnienie zgodności dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi a krajami trzecimi z prawem wspólnotowym.

- **Kontekst ogólny**

Międzynarodowe stosunki w dziedzinie lotnictwa między państwami członkowskimi a krajami trzecimi są tradycyjnie regulowane przez dwustronne umowy o komunikacji lotniczej zawierane pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi, załączniki do tych umów oraz inne dwustronne i wielostronne porozumienia między państwami członkowskimi a krajami trzecimi.

Tradycyjne klauzule wyznaczania stosowane przez państwa członkowskie w dwustronnych umowach o komunikacji lotniczej są niezgodne z prawem Wspólnoty. Umożliwiają one krajom trzecim odrzucenie, wycofanie lub zawieszenie pozwolenia lub upoważnienia wydanego danemu przewoźnikowi lotniczemu, wyznaczonemu przez państwo członkowskie, w którym jednak to państwo członkowskie lub jego obywatele nie posiadają przeważającej części udziałów i nie sprawują nad nim skutecznej kontroli. Taki przypadek został uznany za dyskryminację przewoźników wspólnotowych ustanowionych na terytorium któregoś z państw członkowskich, ale będących własnością i pozostających pod kontrolą obywateli innych państw członkowskich. Sytuacja ta jest niezgodna z art. 43 Traktatu, który gwarantuje obywatelom państw członkowskich korzystającym ze swobody przedsiębiorczości w innym przyjmującym państwie członkowskim traktowanie na równi z obywatelami przyjmującego państwa członkowskiego.

Istnieją także dalsze kwestie, takie jak opodatkowanie paliwa lotniczego, w odniesieniu do których należy zapewnić zgodność z prawem wspólnotowym poprzez zmianę albo uzupełnienie obowiązujących postanowień w dwustronnych umowach o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi a krajami trzecimi.

- **Obowiązujące przepisy w dziedzinie, której dotyczy wniosek**

Postanowienia umowy zastępują lub uzupełniają obowiązujące postanowienia czternastu dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami

¹ Decyzja Rady nr 11323/03 z dnia 5 czerwca 2003 r. (dokument zastrzeżony).

członkowskimi a Federacyjną Republiką Brazylii.

- **Spójność z pozostałymi obszarami polityki i celami Unii**

Umowa przyczyni się do realizacji głównego celu wspólnotowej polityki w zakresie zewnętrznych stosunków w dziedzinie lotnictwa poprzez zapewnienie zgodności obowiązujących dwustronnych umów o komunikacji lotniczej z prawem wspólnotowym.

2. KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENA SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami i ogólny profil respondentów

Przez cały czas trwania negocjacji konsultowano się z państwami członkowskimi i z sektorem lotnictwa.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposób ich uwzględnienia

Uwagi państw członkowskich i sektora zostały uwzględnione.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Krótki opis proponowanych działań**

Działając zgodnie z mechanizmami i wytycznymi przedstawionymi w załączniku do „mandatu horyzontalnego”, Komisja wynegocjowała umowę z Brazylią, która zastępuje niektóre postanowienia obowiązujących dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi a Federacyjną Republiką Brazylii. Artykuł 2 umowy zastępuje tradycyjnie stosowane klauzule wyznaczania wspólnotową klauzulą wyznaczania, umożliwiającą wszystkim przewoźnikom ze Wspólnoty korzystanie ze swobody przedsiębiorczości. Artykuły 4 i 5 umowy odnoszą się do dwóch typów klauzul dotyczących spraw pozostających w kompetencji Wspólnoty. Artykuł 4 dotyczy opodatkowania paliwa lotniczego - kwestii, która została zharmonizowana na mocy dyrektywy Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, w szczególności jej art. 14 ust. 2. Artykuł 5 rozwiązuje problem potencjalnej niezgodności ze wspólnotowymi regułami konkurencji.

- **Podstawa prawna**

Artykuł 80 ust. 2, art. 300 ust. 2 Traktatu WE

- **Zasada pomocniczości**

Wniosek w całości opiera się na „mandacie horyzontalnym” udzielonym przez Radę, a uwzględniono w nim kwestie wchodzące w zakres prawa wspólnotowego i

dwustronnych umów o komunikacji lotniczej.

- **Zasada proporcjonalności**

Umowa zmieni lub uzupełni postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej jedynie w takim zakresie, w jakim będzie to niezbędne dla zapewnienia zgodności tych umów z prawem wspólnotowym.

- **Wybór instrumentów**

Umowa między Wspólnotą a Federacyjną Republiką Brazylii jest najbardziej skutecznym instrumentem umożliwiającym zapewnienie zgodności z prawem wspólnotowym wszystkich obowiązujących dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi a Federacyjną Republiką Brazylii.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet Wspólnoty.

5. INFORMACJE DODATKOWE

- **Uproszczenie**

Wniosek przewiduje uproszczenie prawodawstwa.

Oдноśne postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi a Federacyjną Republiką Brazylii zostaną zastąpione lub uzupełnione postanowieniami jednej umowy wspólnotowej.

- **Szczegółowe omówienie wniosku**

Zgodnie z typową procedurą podpisywania i zawierania umów międzynarodowych do Rady kieruje się prośbę o zatwierdzenie decyzji w sprawie podpisania i zawarcia umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii dotyczącej szeregu aspektów przewozów lotniczych, jak również o wyznaczenie osób upoważnionych do podpisania umowy w imieniu Wspólnoty.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania umowy między Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii dotyczącej pewnych aspektów przewozów lotniczych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 80 ust. 2, w związku z jego art. 300 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze,

uwzględniając wniosek Komisji²,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dnia 5 czerwca 2003 r. Rada upoważniła Komisję do otwarcia negocjacji z krajami trzecimi w sprawie zastąpienia pewnych postanowień obecnie obowiązujących umów dwustronnych umową wspólnotową.
- (2) W imieniu Wspólnoty Komisja wynegocjowała umowę z Federacyjną Republiką Brazylii dotyczącą szeregu aspektów przewozów lotniczych zgodnie z mechanizmami i wytycznymi zawartymi w załączniku do decyzji Rady upoważniającej Komisję do otwarcia negocjacji z krajami trzecimi w sprawie zastąpienia pewnych postanowień obecnie obowiązujących umów dwustronnych umową wspólnotową.
- (3) Z zastrzeżeniem możliwości zawarcia wspomnianej umowy w późniejszym terminie, wynegocjowana przez Komisję umowa powinna zostać podpisana,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł

1. Z zastrzeżeniem zawarcia umowy w późniejszym terminie, niniejszym upoważnia się przewodniczącego Rady do wyznaczenia osoby uprawnionej lub osób uprawnionych do podpisania w imieniu Wspólnoty umowy między Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii dotyczącej szeregu aspektów przewozów lotniczych.
2. Tekst umowy stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

Sporządzono w Brukseli

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK

UMOWA

pomiędzy Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii dotycząca pewnych aspektów przewozów lotniczych

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA

z jednej strony oraz

FEDERACYJNA REPUBLIKA BRAZYLII

z drugiej strony,

(zwane dalej „stronami”),

STWIERDZAJĄC, że dwustronne umowy o komunikacji lotniczej podpisane między niektórymi państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a Federacyjną Republiką Brazylii zawierają postanowienia sprzeczne z prawem Wspólnoty,

STWIERDZAJĄC, że Wspólnota Europejska ma wyłączną kompetencję w zakresie szeregu aspektów, które mogą zostać włączone do dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a krajami trzecimi,

STWIERDZAJĄC, że na mocy prawa Wspólnoty Europejskiej wspólnotowi przewoźnicy lotniczy ustanowieni w państwie członkowskim mają prawo do wolnego od dyskryminacji dostępu do tras lotniczych między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a krajami trzecimi,

UWZGLĘDNIAJĄC umowy między Wspólnotą Europejską a niektórymi krajami trzecimi, przewidujące dla obywateli tych krajów trzecich możliwość nabywania prawa własności przewoźników lotniczych koncesjonowanych zgodnie z prawem Wspólnoty Europejskiej,

UZNAJĄC, że niektóre postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a Federacyjną Republiką Brazylii, które są sprzeczne z prawem Wspólnoty Europejskiej, muszą być doprowadzone do zgodności z tym prawem celem ustanowienia solidnej podstawy prawnej dla wykonywania przewozów lotniczych między Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii, a także w celu zachowania ciągłości takich przewozów,

STWIERDZAJĄC, że zgodnie z prawem Wspólnoty Europejskiej przewoźnicy lotniczy nie mogą zasadniczo zawierać umów, które mogłyby wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej i których celem lub skutkiem byłoby uniemożliwienie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji,

UZNAJĄC, że postanowienia dwustronnych umów o komunikacji lotniczej zawartych między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a Federacyjną Republiką Brazylii, które (i) wymagają zawierania umów pomiędzy przedsiębiorstwami, podejmowania decyzji przez stowarzyszenia przedsiębiorstw lub stosowania uzgodnionych praktyk uniemożliwiających, zakłócających lub ograniczających konkurencję między przewoźnikami

lotniczymi na danych trasach, bądź faworyzują wymienione rozwiązania; lub (ii) wzmacniają skutki wszelkich takich umów, decyzji lub uzgodnionych praktyk; lub (iii) przenoszą na przewoźników lotniczych lub inne prywatne podmioty gospodarcze odpowiedzialność za podjęcie środków uniemożliwiających, zakłócających lub ograniczających konkurencję między przewoźnikami lotniczymi na danych trasach, mogą uniemożliwić skuteczność reguł konkurencji mających zastosowanie do przedsiębiorstw,

STWIERDZAJĄC, że w ramach niniejszej umowy celem Wspólnoty Europejskiej nie jest zwiększenie ogólnego natężenia ruchu lotniczego między Wspólnotą Europejską a Federacyjną Republiką Brazylii ani naruszenie równowagi między wspólnotowymi przewoźnikami lotniczymi a przewoźnikami lotniczymi z Federacyjnej Republiki Brazylii, ani też negocjowanie zmian w postanowieniach obecnie obowiązujących dwustronnych umów o komunikacji lotniczej dotyczących praw przewozowych,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Postanowienia ogólne

1. Do celów niniejszej umowy określenie „państwa członkowskie” oznacza państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej.
2. Zawarte w każdej z umów wymienionych w załączniku 1 odniesienia do obywateli państwa członkowskiego będącego stroną takiej umowy są rozumiane jako odniesienia do obywateli państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej.
3. Zawarte w każdej z umów wymienionych w załączniku 1 odniesienia do przewoźników lotniczych lub przedsiębiorstw lotniczych z państwa członkowskiego będącego stroną takiej umowy są rozumiane jako odniesienia do przewoźników lotniczych bądź przedsiębiorstw lotniczych wyznaczonych przez to państwo członkowskie.

ARTYKUŁ 2

Wyznaczenie przez państwo członkowskie

1. Postanowienia ust. 2 i 3 niniejszego artykułu zastępują odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych odpowiednio w załączniku 2 lit. a) i b) w odniesieniu do, odpowiednio, wyznaczenia przez zainteresowane państwo członkowskie przewoźnika lotniczego, jego upoważnień oraz zezwoleń wydanych przez Federacyjną Republikę Brazylii oraz odmowy wydania, cofnięcia, zawieszenia lub ograniczenia wspomnianych upoważnień lub zezwoleń wydanych przewoźnikowi lotniczemu.
2. Po otrzymaniu wyznaczenia dokonanego przez państwo członkowskie, Federacyjna Republika Brazylii wydaje odpowiednie upoważnienia i zezwolenia w najkrótszym przewidzianym przez procedury terminie, pod warunkiem, że:
 - i. przewoźnik lotniczy jest ustanowiony na terytorium wyznaczającego państwa członkowskiego zgodnie z Traktatem ustanawiającym

Wspólnotę Europejską oraz posiada ważną koncesję wydaną zgodnie z prawem Wspólnoty Europejskiej; oraz

- ii. państwo członkowskie odpowiedzialne za wydanie certyfikatu przewoźnika lotniczego sprawuje i utrzymuje skuteczną kontrolę regulacyjną nad przewoźnikiem lotniczym, a w wyznaczeniu jest wyraźnie określona właściwa władza lotnicza; oraz
- iii. przewoźnik lotniczy jest własnością, bezpośrednio lub poprzez pakiet większościowy państw członkowskich lub obywateli tych państw członkowskich, lub innych państw wymienionych w załączniku 3 lub obywateli tych innych państw, oraz pozostaje pod skuteczną kontrolą tych państw lub tych obywateli.

3. Federacyjna Republika Brazylii może dokonać odmowy wydania, cofnięcia, zawieszenia lub ograniczenia upoważnień lub zezwoleń wydanych przewoźnikowi lotniczemu wyznaczonemu przez państwo członkowskie, jeżeli:

- i. przewoźnik lotniczy nie jest ustanowiony, zgodnie z Traktatem ustanawiającym Wspólnotę Europejską, na terytorium wyznaczającego państwa członkowskiego lub nie posiada ważnej koncesji wydanej zgodnie z prawem Wspólnoty Europejskiej; lub
- ii. państwo członkowskie odpowiedzialne za wydanie certyfikatu przewoźnika lotniczego nie sprawuje ani nie utrzymuje skutecznej kontroli regulacyjnej nad przewoźnikiem lotniczym, lub w wyznaczeniu nie jest wyraźnie określona właściwa władza lotnicza; lub
- iii. przewoźnik lotniczy nie jest własnością, bezpośrednio bądź poprzez pakiet większościowy państw członkowskich lub obywateli tych państw członkowskich, lub innych państw wymienionych w załączniku 3 lub obywateli tych innych państw, ani nie pozostaje pod skuteczną kontrolą tych państw lub tych obywateli; lub
- iv. przewoźnik lotniczy otrzymał już zezwolenie eksploatacyjne zgodnie z dwustronną umową między Federacyjną Republiką Brazylii a innym państwem członkowskim, a Federacyjna Republika Brazylii może wykazać, że wykonywanie praw przewozowych zgodnie z niniejszą umową na trasie, która zawiera punkt znajdujący się na terytorium tego innego państwa członkowskiego, byłoby obejściem ograniczeń praw przewozowych nałożonych przez tę inną umowę; lub
- v. przewoźnik lotniczy posiada certyfikat przewoźnika lotniczego wydany przez państwo członkowskie, z którym Federacyjna Republika Brazylii nie posiada dwustronnej umowy o komunikacji lotniczej, a wspomniane państwo członkowskie odmówiło przyznania praw przewozowych przewoźnikowi lotniczemu wyznaczonemu przez Federacyjną Republikę Brazylii.

Wykonując swoje prawa na mocy niniejszego ustępu Federacyjna Republika Brazylii nie stosuje dyskryminacji między przewoźnikami lotniczymi państw członkowskich ze względu na ich przynależność państwową.

ARTYKUŁ 3

Bezpieczeństwo

1. Postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu uzupełniają odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych w załączniku 2 lit. c).
2. Jeżeli państwo członkowskie wyznaczyło przewoźnika lotniczego, nad którym kontrolę regulacyjną sprawuje i utrzymuje inne państwo członkowskie, prawa Federacyjnej Republiki Brazylii zgodnie z postanowieniami dotyczącymi bezpieczeństwa zawartymi w umowie między państwem członkowskim, które wyznaczyło danego przewoźnika lotniczego, a Federacyjną Republiką Brazylii mają w równym stopniu zastosowanie do przyjmowania, wykonywania lub utrzymywania norm bezpieczeństwa przez wspomniane inne państwo członkowskie oraz w stosunku do zezwolenia eksploatacyjnego tego przewoźnika lotniczego.

ARTYKUŁ 4

Opodatkowanie paliwa lotniczego

1. Postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu uzupełniają odpowiednie postanowienia artykułów wymienionych w załączniku 2 lit. d).
2. Nie naruszając jakiegokolwiek innego postanowienia stanowiącego inaczej, żadne z postanowień umów wymienionych w załączniku 2 lit. d) nie uniemożliwia państwu członkowskiemu nałożenia, na zasadzie niedyskryminacyjnej, podatków, należności, ceł, opłat lub obciążeń na paliwo dostarczane na jego terytorium do użytku w statkach powietrznych wyznaczonego przewoźnika lotniczego pochodzącego z Federacyjnej Republiki Brazylii, operującego między punktem znajdującym się na terytorium tego państwa członkowskiego a innym punktem znajdującym się na terytorium tego lub innego państwa członkowskiego.
3. Na zasadzie wzajemności i zgodnie z ustawodawstwem Brazylii, żadne z postanowień umów wymienionych w załączniku 2 lit. d) nie uniemożliwia Federacyjnej Republice Brazylii nałożenia, na zasadzie niedyskryminacyjnej, podatków, należności, ceł, opłat lub obciążeń na paliwo dostarczane na jej terytorium do użytku w statkach powietrznych wyznaczonego przedsiębiorstwa lotniczego pochodzącego z państwa członkowskiego, operującego między punktami znajdującymi się na terytorium Brazylii.

ARTYKUŁ 5

Zgodność z regułami konkurencji

1. Nie naruszając jakiegokolwiek innego postanowienia stanowiącego inaczej, żadne z postanowień umów wymienionych w załączniku 1 nie może (i) wymagać zawierania umów pomiędzy przedsiębiorstwami, podejmowania decyzji przez związki przedsiębiorstw lub stosowania uzgodnionych praktyk, które zapobiegają

konkurencji lub ją zakłócają, bądź faworyzować wymienione rozwiązania; (ii) wzmacniać skutków wszelkich takich umów, decyzji lub uzgodnionych praktyk; lub (iii) przenosić na prywatne podmioty gospodarcze odpowiedzialności za podjęcie środków, które zapobiegają konkurencji, zakłócają ją lub ograniczają.

2. Postanowień umów wymienionych w załączniku 1, które są niezgodne z ust. 1 niniejszego artykułu, nie stosuje się.

ARTYKUŁ 6

Załączniki do umowy

Załączniki do niniejszej umowy stanowią jej integralną część.

ARTYKUŁ 7

Zmiany lub poprawki

Strony mogą w każdej chwili zmienić lub poprawić niniejszą umowę w drodze wzajemnego porozumienia.

ARTYKUŁ 8

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Niniejsza umowa wchodzi w życie po dokonaniu przez strony wzajemnej pisemnej notyfikacji zakończenia ich wewnętrznych procedur niezbędnych do wejścia w życie umowy.
2. Nie naruszając postanowień ust. 1, strony zgadzają się na tymczasowe stosowanie niniejszej umowy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym strony dokonały wzajemnej notyfikacji zakończenia niezbędnych w tym celu procedur.
3. Niniejszą umowę stosuje się do wszystkich umów i porozumień wymienionych w załączniku 1, wraz z tymi, które w dniu podpisania niniejszej umowy, nie weszły jeszcze w życie i nie są tymczasowo stosowane.

ARTYKUŁ 9

Wygaśnięcie

1. W przypadku wygaśnięcia umowy wymienionej w załączniku 1, jednocześnie wygasają wszystkie postanowienia niniejszej umowy odnoszące się do danej umowy wymienionej w załączniku 1.

2. W przypadku wygaśnięcia wszystkich umów wymienionych w załączniku 1, jednocześnie wygasa niniejsza umowa.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani odpowiednio upoważnieni podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w [...] w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, dnia [...] r. w językach angielskim, bułgarskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim.

W IMIENIU
EUROPEJSKIEJ:

WSPÓLNOTY W IMIENIU FEDERACYJNEJ REPUBLIKI
BRAZYLII

Wykaz umów, o których mowa w art. 1 niniejszej umowy

Umowy o komunikacji lotniczej lub inne porozumienia między Federacyjną Republiką Brazylii a państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej, z uwzględnieniem zmian lub poprawek, które w dniu podpisania niniejszej umowy były zawarte, podpisane lub parafowane

- umowa między Republiką Federalną Niemiec a Federacyjną Republiką Brazylii dotycząca regularnych połączeń lotniczych, podpisana w Rio de Janeiro dnia 29 sierpnia 1957 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Niemcy**”;
- umowa między rządem Republiki Austrii a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca komunikacji lotniczej, parafowana w Wiedniu dnia 16 lipca 1993 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Austria**”;
- umowa między rządem Królestwa Belgii a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca transportu lotniczego, podpisana w Brasilii dnia 18 listopada 1999 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Belgia**”;
- umowa między rządem Królestwa Danii a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca transportu lotniczego, podpisana w Rio de Janeiro dnia 18 marca 1969 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Dania**”;
- umowa między rządem hiszpańskim a rządem Zjednoczonych Stanów Brazylii dotycząca regularnego transportu lotniczego, podpisana w Rio de Janeiro dnia 28 listopada 1949 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia - Hiszpania**”;
- umowa między Królestwem Hiszpanii a Federacyjną Republiką Brazylii, parafowana jako załącznik 2 do uzgodnionego protokołu podpisanego w Rio de Janeiro dnia 13 lipca 2007 r., zwana dalej w załączniku 2 „**projektem zmienionej umowy Brazylia – Hiszpania**”
- umowa między Republiką Francuską a Federacyjną Republiką Brazylii, podpisana w Paryżu dnia 29 października 1965 r. dotycząca transportu lotniczego, zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Francja**”;
- umowa o komunikacji lotniczej między rządem Republiki Greckiej a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii, parafowana jako dodatek B do protokołu ustaleń podpisanego w Atenach dnia 18 marca 1997 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Grecja**”;
- umowa o komunikacji lotniczej między rządem Republiki Węgierskiej a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii, podpisana w Brasilii dnia 3 kwietnia 1997 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Węgry**”;

- umowa między Włochami a Stanami Zjednoczonymi Brazylii dotycząca regularnych połączeń lotniczych, podpisana w Rzymie dnia 23 stycznia 1951 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Włochy**”;
- umowa między rządem Republiki Włoskiej a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca komunikacji lotniczej, parafowana jako dodatek 2 do protokołu podpisanego w Rzymie dnia 1 lipca 2007 r., zwana dalej w załączniku 2 „**projektem zmienionej umowy Brazylia – Włochy**”;
- projekt umowy między rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotyczącej komunikacji lotniczej, parafowany jako dodatek 2 do protokołu ustaleń podpisanego w Luksemburgu dnia 28 sierpnia 2008 r., zwany dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Luksemburg**”;
- umowa o transporcie lotniczym między rządem Królestwa Niderlandów a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii, podpisana w Brasilii dnia 6 lipca 1997 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Niderlandy**”;
- umowa o komunikacji lotniczej między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii, podpisana w Rio de Janeiro dnia 13 marca 2000 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Polska**”;
- umowa między rządem Portugalii a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca transportu lotniczego, podpisana w Lizbonie dnia 11 września 2002 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Portugalia**”;
- umowa między rządem Królestwa Szwecji a rządem Federacyjnej Republiki Brazylii dotycząca transportu lotniczego, podpisana w Rio de Janeiro dnia 18 marca 1969 r., zwana dalej w załączniku 2 „**umową Brazylia – Szwecja**”.

Wykaz artykułów zawartych w umowach wymienionych w załączniku 1, oraz o których mowa w artykułach 2 do 6 niniejszej umowy

a) Wyznaczenie przez państwo członkowskie:

- art. 3 umowy Brazylia – Austria;
- art. 3 i 4 umowy Brazylia – Belgia;
- art. 3 umowy Brazylia – Dania;
- art. 2 umowy Brazylia – Francja;
- art. 3 umowy Brazylia – Niemcy;
- art. 3 umowy Brazylia – Grecja;
- art. 3 umowy Brazylia – Węgry;
- art. 3 umowy Brazylia – Włochy;
- art. 3 projektu zmienionej umowy Brazylia – Włochy;
- art. 2 umowy Brazylia – Niderlandy;
- art. 3 umowy Brazylia – Polska;
- art. 3 umowy Brazylia – Portugalia;
- art. 4 umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 3 projektu zmienionej umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 3 umowy Brazylia – Szwecja;

b) Odmowa wydania, cofnięcie, zawieszenie lub ograniczenie upoważnień lub zezwoleń:

- art. 4 umowy Brazylia – Austria;
- art. 5 umowy Brazylia – Belgia;
- art. 4 umowy Brazylia – Dania;
- art. 3 umowy Brazylia – Francja;
- art. 4 umowy Brazylia – Niemcy;
- art. 4 umowy Brazylia – Grecja;
- art. 4 umowy Brazylia – Węgry;

- art. 7 umowy Brazylia – Włochy;
- art. 4 projektu zmienionej umowy Brazylia – Włochy;
- art. 6 umowy Brazylia – Niderlandy;
- art. 4 umowy Brazylia – Polska;
- art. 4 umowy Brazylia – Portugalia;
- art. 6 umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 4 projektu zmienionej umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 4 umowy Brazylia – Szwecja;

c) Bezpieczeństwo:

- artykuł dotyczący bezpieczeństwa zawarty w uzgodnionym protokole dotyczącym umowy Brazylia – Niderlandy, podpisanym w Rio de Janeiro dnia 25 kwietnia 1996 r.;
- art. 14 umowy Brazylia – Portugalia;

d) Opodatkowanie paliwa lotniczego:

- art. 8 umowy Brazylia – Austria;
- art. 10 umowy Brazylia – Belgia;
- art. 6 umowy Brazylia – Dania;
- art. 4 umowy Brazylia – Francja;
- art. 5 umowy Brazylia – Niemcy;
- art. 10 umowy Brazylia – Grecja;
- art. 8 umowy Brazylia – Węgry;
- art. 4 umowy Brazylia – Włochy;
- art. 9 umowy Brazylia – Luksemburg;
- art. 3 umowy Brazylia – Niderlandy;
- art. 6 umowy Brazylia – Polska;
- art. 6 umowy Brazylia – Portugalia;
- art. 5 umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 5 projektu zmienionej umowy Brazylia – Hiszpania;
- art. 6 umowy Brazylia – Szwecja.

Wykaz innych państw, o których mowa w art. 2 niniejszej umowy

- a) **Republika Islandii** (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
- b) **Księstwo Liechtensteinu** (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
- c) **Królestwo Norwegii** (na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym);
- d) **Konfederacja Szwajcarska** (na mocy Umowy między Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie transportu lotniczego).